

מדיניות ועדת האתיקה המחוזית	מדיניות מס' 2.007
תאריך פרסום: 12.12.2019	עניין אישי בעריכת ייפוי כוח מתמשך

מדיניות הוועדה בקשר עם עניין אישי בעריכת ייפוי כוח מתמשך

א. כללי

1. ייפוי כוח מתמשך הוא הסדר משפטי שהוסף במסגרת תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות, התשכ"ב-1962 (להלן: "החוק"), המאפשר לכל אדם מעל גיל 18 לתכנן את עתידו בשלב בו הוא עדיין בעל יכולת ומסוגלות לקבל החלטות ולבצע פעולות.
2. על-פי החוק, בייפוי הכוח המתמשך יכול אדם לקבוע כיצד ייראו חייו בעתיד אם יגיע למצב שבו לא יהיה מסוגל לקבל החלטות או לנהל את ענייניו בהיבטים מסוימים. כן מתאפשר לו למנות אנשים מהימנים עליו כ"מיופי כוח" ו"מיודעים", אשר יפעלו בשמו ועבורו בתחומים שונים הנוגעים לחייו.
3. עוד נקבע כי ייפוי הכוח המתמשך ייערך וייחתם על ידי עורך דין שעבר הכשרה מתאימה והוסמך לכך על ידי האפוסטרופוס הכללי, ואשר "אין לו עניין אישי בייפוי הכוח" (סעיף 32ד(א) לחוק).
4. עניינו של מסמך זה להבהיר את מדיניות הוועדה בכל הנוגע להיבטים האתיים העשויים להתעורר בקשר עם האיסור לערוך ייפוי כוח מתמשך בנסיבות בהן עורך הדין הוא בעל עניין אישי בייפוי הכוח, וזאת בהמשך לפניית עורכי דין בקשר עם ההגדרה של "עניין אישי בייפוי הכוח".

ב. מדיניות הוועדה

5. ראשית יצוין כי בבחינת הסוגיה נתנה ועדת האתיקה דעתה גם ל"מדריך לממנה-ייפוי כוח מתמשך" שפרסם האפוסטרופוס הכללי בחודש אוגוסט 2017 (להלן: "המדריך לממנה"), בו צוין כי "החוק אוסר על עורך הדין שעורך את ייפוי הכוח המתמשך להיות בעל עניין אישי בו, למשל: בעל מניות משמעותי בחברה שבבעלות הממנה או שוכר דירה שבבעלותו. בנוסף, הוא אינו יכול לשמש כמיופה כוח במסמך שהחתים אותו וזאת לצורך מניעת חשש לניגוד עניינים ביניהם".
6. לאחר בחינת הסוגיה ולאור האמור לעיל, ועדת האתיקה בדעה כי פרשנות המונח "עניין אישי בייפוי כוח" בקשר עם כללי האתיקה המקצועית כוללת כל עניין היכול להשפיע באופן מהותי על שיקול דעתו של עורך הדין כמי שעורך את ייפוי הכוח המתמשך, ושעלול להעמידו במצב של ניגוד עניינים בין טובת הלקוח הממנה על פי ייפוי הכוח והגשמת רצונותיו לבין טובתו שלו או טובת צד ג' אחר.

7. בהתאם לפרשנות זו על עורך הדין לשאול את עצמו אם לאור עוצמתם היחסית של האינטרסים הנוגדים יש בסיס מוצק לחשש כי הוא יהיה מוטה לכיוון האינטרס האישי שלו לעומת האינטרס של הלקוח הממנה, שאז עליו להימנע בנסיבות העניין מעריכת ייפוי הכוח המתמשך.
8. על כן, בנוסף לדוגמאות שניתנו במסגרת המדריך לממנה, ועדת האתיקה בדעה כי במצבים הבאים ככלל ייחשב עורך הדין כמי שמפר את חובת הנאמנות והמסירות כלפי לקוחו הממנה וכמי שפועל מתוך ניגוד אינטרסים ועניין אישי בייפוי הכוח:
- א. עריכת ייפוי כוח מתמשך **לעצמו או לבני משפחתו** (מכל דרגה שהיא), גם אם הוא עצמו אינו מוזכר כמיופה כוח (בדומה לאיסור על נטריון לאשר מסמכים של בני משפחה);
- ב. עריכת ייפוי כוח מתמשך למי שעורך הדין משמש עבורו בתפקיד של **נאמן**, לרבות על פי ייפוי כוח או צו אפוטרופוס על פי דין, או בעל תפקיד כלשהו אחר על פי מינוי מטעם בית המשפט (כגון כונס נכסים, מנהל מיוחד בהליך פשיטת רגל וכו');
- ג. עריכת ייפוי כוח מתמשך לכל אדם שיש לעורך הדין עמו יחסי מרות, יחסי שיתוף או יחסים עסקיים כאלו ואחרים (לרבות השותפים למשרד עריכת הדין);
- ד. עריכת ייפוי כוח מתמשך **לשופט** שבפניו מופיע עורך הדין דרך קבע;
- ה. עריכת ייפוי כוח מתמשך **כאשר עורך הדין הוא יורש** על פי הדין של הממנה, או אם הוא יודע שהוא יורש על פי צוואה של הממנה.
9. יודגש כי **אין המדובר ברשימה סגורה** ובמקרה של ספק מומלץ וראוי לפנות לוועדה לקבלת חוות דעת מקדימה לפי סעיף 60א' לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961.
- ג. **תחולה**
10. תחולתה של מדיניות זו כוחה יפה כלפי כל הליך בירור משמעותי שייפתח בוועדה החל מיום פרסומה.

 שמעון כץ, עו"ד
 יושב ראש ועדת האתיקה